

Project plan Sociale media Prakticon.

Binnen Prakticon is er de vraag: Wat te doen met social media op school?

Leerlingen van Big Picture scholen staan midden in de samenleving en leren volop in de echte wereld en dragen daar aan bij. Het internet en social media zijn een deel van hun echte wereld. Zij zijn natives op het internet en gebruiken dat als hulpmiddel bij het leren en zoeken naar informatie, bij communiceren en samenwerken, bij onderzoeken van verbanden, het leggen van verbindingen en bouwen van inzicht en vaardigheden.

In 2005 heeft de Raad voor Cultuur het advies 'Mediawijsheid, op weg naar nieuw burgerschap' uitgebracht aan de Tweede Kamer. In dat advies staat dat burgers opgeleid moeten worden tot mediawijze burgers. De overheid verwacht dat mensen steeds mediawijzer moeten worden om tot actief burgerschap te komen.

Wat te doen met social media op school?

Om daar een gedegen antwoord op te kunnen geven moet sociale media eerst gedefinieerd worden

“**Sociale media** (de Engelse term **social media** is ook in het Nederlands gangbaar, vooral in Nederland) is een verzamelbegrip voor online platformen waar de gebruikers, zonder of met minimale tussenkomst van een professionele [REDACTIE](#), de inhoud verzorgen. Hoofdkenmerken zijn interactie en dialoog tussen de gebruikers.

Via deze media delen mensen verhalen, kennis en ervaringen. Dit doen zij door berichten te publiceren of door gebruik te maken van ingebouwde reactiemogelijkheden. Denk hierbij aan [WEBLOGS](#), waar lezers reacties achterlaten door middel van een reactieformulier of middels [TRACKBACKS](#).”

Een andere belangrijk begrip is Mediawijsheid:

“Mediawijsheid houdt in dat we in staat zijn om oude [media](#) (televisie, radio, pers) en nieuwe media (internettoepassingen, sms) te gebruiken en dat we een gezonde mentaliteit ten opzichte van deze media hebben. Daarbij moeten we ons bewust zijn van de mogelijkheden (maar ook gevaren) en de context van informatie. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen expressieve mediawijsheid (de competenties en houding die nodig zijn voor een alledaags, informeel en creatief mediagebruik) en reflectieve mediawijsheid (een bewuste en kritische houding ten opzichte van de media).”

Mediawijsheid is onder te verdelen in 4 competenties.

1. Mediabewustzijn
2. Mediabegrip
3. Mediahouding
4. Mediagedrag

Mediabewustzijn.

Welke media is er in onze maatschappij. Welke media gebruiken we in ons dagelijks leven. Iemand van de wifi- generatie (geboren na +/-1995) gaat anders met media om dan de babyboom generatie (geboren 1941-1955). Beiden kunnen de krant lezen al zal de een kiezen voor het lezen van de krant op de smart Phone en de ander misschien de papieren krant. Hoe vaak maken we gebruik van de media? Wat doe je met je mobiele telefoon? Hoe leggen we contact met anderen? Hoe zijn mijn sociale contacten? Als docent is het belangrijk dat je je bewust bent van de belevingswereld van je leerlingen wil je ze begeleiden naar een plek in de maatschappij. Wij, als docent zullen ons dus bewust moeten zijn van de verschillende media. Wat is er allemaal?

Mediabegrip.

Wie bepaalt nu de hoe de media tot stand komt? Wie bepaalt nu wat we te zien krijgen op de tv, of welke reclame we te zien krijgen op internet?

Professionele factoren:

Media producenten maken keuzes. Een schrijver bepaalt hoe het boek afloopt, een film producent bepaalt hoe de film verloopt. Maar ook een krant bepaalt wat er mooi op de voorpagina kan komen te staan.

Economische factoren:

Economische factoren spelen een grote rol in de media. Kijk maar naar sommige tv programma's. Een voorbeeld daarvan is een klusprogramma dat geheel geproduceerd wordt door een landelijke bouwmarkt. Of zelfs het televisie kanaal Disneychannel, een televisiekanaal dat in 169 landen (kijkdichtheid 231 miljoen kinderen per jaar⁷) wordt uitgezonden en één grote reclameboodschap is. Websites zoals spele.nl of spelletjes.nl die doorlopend reclame boodschappen verkondigen zijn zeer populair bij kinderen. Soms is het moeilijk om de commercie te onderscheiden van non commercie. Leerlingen en vooral onze leerlingen nemen veel voor waarheid aan.

Sociaal culturele factoren:

Uit welke cultuur komt de media? Uit welk land is mediaboodschap. Hierin zijn verschillen. Leerlingen die thuis op een Orthodox Christelijke wijze opgevoed worden zien thuis of op school andere tv programma's dan in niet Orthodox gezin. Of die zullen schrikken van de Sapph en H&M posters in de bushokjes.

Politieke factoren:

Er bestaan linkse en rechte televisie programma's, kranten en websites. Welke berichtgeving laten die zien over bijvoorbeeld politieke kwesties?

Mediahouding.

Als docent zullen we zelf kritisch moeten kijken naar de verschillende invloeden van de media. Onze leerlingen nemen veel informatie van het internet voor "waar" aan. Wij zullen ze moeten leren om kritisch te kijken naar hun bronnen vanwaar ze informatie halen. Een voorbeeld hiervan: een leerling vroeg mij op welke datum in 2012 de wereld vergaat? "De

wereld vergaat echt, er is namelijk al een film van gemaakt..”

Wie heeft de mediaboodschap gemaakt? Welke informatie is geloofwaardig en welke informatie kun je als leerling gebruiken in je project?

Mediagedrag.

Hoe ga je om met media? Wat zijn de consequenties van je gedrag? Voor onze leerlingen is dat in de echte wereld al moeilijk, laat staan in de virtuele wereld. Wat doe je op het internet. Wat kan wel en wat kan niet? Expressieve en reflectieve mediawijsheid (gedragscode). De anti-pestcoördinator zal een coördinerende functie hierin hebben,

Wat te doen met social media binnen Prakticon.

Wat mag nu en wat mag nu niet op social media? Er zijn duidelijke regels hiervoor. Alles wat in het echte leven strafbaar is mag op het internet ook niet. Deze regels staan in de bijlage. Als deze regels overtreden worden kan er geadviseerd worden om aangifte te doen bij de politie.

Daarnaast is er een gedragscode,

In de gedragscode staat waar je aan moet denken als je gebruik maakt van social media. Houdt een leerling zich niet aan de gedragscode dan zijn daar consequenties aan verbonden. Natuurlijk speelt herstelrecht daarbij een rol. Als er een conflict is waarbij social media aan verbonden is dan zal het conflict hersteld moeten worden. Wij maken daarbij gebruik van Herstelrecht.

Bij vragen of onduidelijkheid over het gebruik van social media maken we gebruik van www.meldknop.nl

Op het internet kun je allerlei problemen tegenkomen. Zo kun je bijvoorbeeld gepest worden via internet of kunnen nare foto's of filmpjes van jou worden geplaatst, terwijl je dit niet wil. Ook kun je discriminerende boodschappen tegen komen of je account wordt bijvoorbeeld gehackt. Dit zijn allemaal voorbeelden van problemen waar Meldknop.nl je bij kan helpen. Want soms heb je hulp nodig om zo'n probleem op te lossen. Dan biedt Meldknop.nl je informatie en advies.

Op deze site vind je informatie over en hulp bij internetproblemen. Op elk moment van de dag kun je naar deze website komen. Wij geven je informatie om te kijken of je je probleem zelf kunt oplossen.

(van www.meldknop.nl)

Mediabewustzijn

Naast de gedragscode zullen de leerlingen en het personeel ook geschoold moeten worden in het juist uitvoeren van de gedragscode. Hiervoor kunnen we gebruik maken van lessen uit: [Handboek mediawijsheid](#).

Er komt een lessenserie voor elke klas van een aantal lessen over het gebruik van social media. De insteek van die lessen zal bewustwording zijn van wat er mogelijk is op het gebied van social media en wat de voordelen kunnen zijn voor de lespraktijk.

Naast de lessenserie komt er een ouderavond / themamiddag over het gebruik van social media binnen school. Hoe sociale media positief in te zetten.

Dus samengevat in de competenties:

Mediabewustzijn/ begrip:

- Themamiddag voor personeel over sociale media, hoe in te zetten in binnen je school.
- Lessenserie voor de leerlingen, wat kan wel wat kan niet?
- Ouderavond voor de ouders, hoe gaan wij en de leerlingen binnen school om met sociale media.

Mediahouding/Mediagedrag

- gebruik maken van de website meldknop.nl
- het in acht nemen van de gedragscode.
- Toepassen van herstelrecht bij conflicten.

Gedragcode Sociaal media leerlingen en personeel Prakticon

Social media is een verzamelnaam voor alle internettoepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen

Vormen van *social media* kunnen zijn:

- Twitter
- Facebook
- Youtube.
- WhatsApp

Wanneer je via *social media* wilt berichten over school, willen we je op het volgende wijzen:

- Gedraag je online zoals jij je ook binnen de school behoort te gedragen. Zend geen berichten met materiaal dat obscene (schokkend), bedreigend, discriminerend, beschadigend of haatdragend is voor een andere persoon, Prakticon, leerlingen en/of medewerkers.
- Alleen de directie Prakticon doet mededelingen naar buiten over de school. Wek niet de indruk dat je namens Prakticon te spreken.
- De basisregel voor elke leerling is dat je zeer terughoudend omgaat met informatie over anderen, zeker als het gaat om privé-informatie of vertrouwelijke informatie. Je wilt immers ook dat anderen zo omgaan met informatie over jou.
- Ga uit van de volgende uitgangspunten:

Ik heb respect voor mijzelf

Ik heb respect voor de ander

Ik heb respect voor mijn omgeving

Het is belangrijk dat jij je aan de *social media* code houdt. Je bent persoonlijk verantwoordelijk voor je gedrag via *social media*, zowel in als buiten de school. Als je afwijkt van deze gedragscode zal de school je ouders/verzorgers informeren en maatregelen nemen. Herstelrecht kan een onderdeel zijn van de oplossing bij een conflict

In ernstige situaties kan dit zelfs verwijdering van de school inhouden. Ontstaat er ten gevolge van jouw gebruik van *social media* schade voor Prakticon, dan zal de directie jou of jouw ouders/verzorgers daarvoor aansprakelijk kunnen stellen.

Zie voor meer tips wat wel of niet te doen hieronder:

Wel doen	Niet doen
Gebruik je eigen identiteit. Zeg wie je bent en waar je op school zit, zeker als het over Prakticon gaat. Schrijf in de ik-vorm. Spreek dus voor jezelf. Maak duidelijk dat het een persoonlijke mening betreft. Op je eigen blog of website kunt je zo nodig een disclaimer toevoegen.	Geef je niet uit voor een ander op internet.
Respecteer privacy Houd je aan de gedragscode. Maak geen foto's of filmpjes zonder toestemming	Vraag toestemming voordat je foto's of filmpjes maakt. Het is niet toegestaan gegevens van medeleerlingen of medewerkers van de school te plaatsen. Plaats geen vertrouwelijke informatie waarvan je kunt vermoeden dat die niet voor de buitenwereld bestemd is.
Wees zorgvuldig. Zorg ervoor dat jouw informatie klopt en wees eerlijk. Wat je op internet publiceert zal een lange tijd blijven bestaan. Het is niet zomaar van internet te verwijderen. Vaak blijft het zichtbaar op andere plaatsen op het internet.	Plaats geen informatie die je niet mag plaatsen. Plaats geen dingen waardoor je jezelf, medeleerlingen of medewerkers van de school in verlegenheid (in moeilijkheid) brengt.
Respecteer copyright Respecteer copyright, beeld- en auteursrecht. Vraag toestemming aan de eigenaar als je tekst/afbeeldingen/film van een ander gebruikt. Maak jouw bronnen kenbaar.	Gebruik geen logo's, beeldmateriaal of muziek zonder toestemming. Plaats geen materiaal zonder toestemming van de maker/ eigenaar.
Wees respectvol Gedraag je online zoals jij je ook binnen school behoort te gedragen.	Zend geen berichten met materiaal dat obscene (schokkend), bedreigend, discriminerend of haatdragend is voor een andere persoon, medeleerlingen, medewerkers, en/of voor Prakticon

Bijlage

bron: <http://www.vraaghetdepolitie.nl/>

WAT IS EIGENLIJK ALLEMAAL STRAFBAAR OP INTERNET?

Eigenlijk is dat antwoord heel makkelijk; wat je in het echte leven niet mag, mag je op het internet ook niet! Er gelden namelijk dezelfde wetten en regels die vastgelegd zijn in het wetboek van strafrecht. Strafbare feiten zijn op internet wat lastiger te herkennen en ook niet altijd zichtbaar. Een goed voorbeeld hiervan is bedreiging. Als je op straat iemand bedreigt, is dat heel zichtbaar. En als je daarbij ook nog eens geweld gebruikt, is het bovendien heel duidelijk dat je een grens overgaat. Met nieuwe media lijkt die grens minder duidelijk omdat het niet zichtbaar is. Als je iemand bijvoorbeeld via WhatsApp bedreigt, lijkt het misschien minder erg of serieus. Maar dat is het natuurlijk niet! Het is net zo goed een bedreiging en dus strafbaar. Hieronder nog meer voorbeelden van strafbare feiten:

- **Iemand dwingen tot seksuele handelingen**
Het is belangrijk dat je zelf de baas bent en blijft over wat je doet. Wanneer iemand jou dwingt om voor de webcam seksuele handelingen te verrichten, is dat strafbaar. In sommige gevallen kan het heel lastig zijn om je eigen grenzen aan te geven. Bijvoorbeeld wanneer iemand zegt dat je het moet doen, omdat hij/zij anders iets vervelends over jou op internet zal zetten. Of wanneer het een bekende is die met fysiek geweld dreigt. Het is belangrijk om niet met het probleem rond te blijven lopen en er met iemand die je vertrouwt over te praten.
- **Diefstal**
Op internet bestolen worden roept bij veel volwassenen vragen op. Want hoe kan er nu online iets van je gestolen worden? Toch komt het heel vaak voor. Op Habbo Hotel kan het voorkomen dat je inlogt en jouw kamer leeg aantreft, terwijl deze de vorige dag nog vol meubeltjes stond. We spreken in dit geval van virtuele diefstal. Dat kan gebeuren door hacking. Iemand heeft met jouw gegevens ingelogd op jouw account en heeft op die manier vrij spel gehad om jouw meubels weg te geven; aan zichzelf of aan anderen. Het is dus belangrijk om je inloggegevens niet aan anderen te vertellen. Je moet je inloggegevens ook niet te eenvoudig te maken, zodat ze makkelijk te raden zijn. Zo maak je het anderen lastig om jouw account te hacken.
- **Hacking**
Hacking betekent dat iemand toegang probeert te krijgen tot de gegevens van iemand anders, via het gebruik van computers en het netwerk. Het is strafbaar als dit gebeurt zonder toestemming van de eigenaar van die gegevens. Dit kan op verschillende manieren:
 1. door het achterhalen van iemand zijn inloggegevens (door deze te raden of slimme vragen te stellen)
 2. door iemand te dwingen zijn gegevens te vertellen (door bedreiging of chantage)
 3. via Phishing (zie hieronder)
- **Phishing**
Phishing is een vorm van internetfraude en klinkt als de Engelse vertaling voor "vissen". En dat is eigenlijk ook precies wat er gebeurt. Iemand probeert de inloggegevens van mensen te krijgen door hen een mailtje te sturen dat eruit ziet alsof het van een betrouwbare partij is (jouw bank bijvoorbeeld of Habbo Hotel). In dat mailtje wordt gevraagd om op een link te klikken en daar je persoonlijke gegevens in te vullen, waaronder je gebruikersnaam en je wachtwoord. Op die manier geef je vertrouwelijke gegevens weg aan iemand die er misbruik van wil maken, zonder dat je het weet.
- **Vernieling**
Ook op internet kun je vernielingen aanrichten. Denk maar eens aan het versturen van een virus waarmee andere sites of systemen onderuit gaan. Of als je inlogt op iemand anders zijn account en zijn website zonder toestemming verandert.
- **Oplichting**
Oplichting is een vorm van bedrog, waarbij iemand anderen geld of eigendommen afhandig weet te maken. Een bekend voorbeeld: je koopt iets op een veilingsite zoals Marktplaats.nl of Speurders.nl en je krijgt er niets voor, de spullen worden nooit geleverd.
- **Beledigen**
Beledigen is het doen van kwetsende uitspraken die iemands eer en goede naam kunnen aantasten.
- **Smaad/laster**
Als je opzettelijk iemands goede naam of eer aantast door die persoon van iets te beschuldigen, noemen we dit smaad. Als je dit doet met het idee dat het waar is, wordt het laster genoemd.

- **Grooming**

Sinds begin 2010 is grooming verboden. Hiermee is het strafbaar geworden voor volwassenen om via chatsites kinderen te benaderen om afspraken met hen te maken voor het hebben van (cyber)seks.

- **Stalking**

Waar denk je het eerste aan bij stalking? Waarschijnlijk denk je dan aan iemand die je steeds achtervolgt en in de gaten houdt. Maar via het internet en met de mobiele telefoon kun je ook stalken. Als je graag met iemand in contact wil komen, is het natuurlijk niet strafbaar om hem of haar eens te bellen of een berichtje te sturen. Zodra dit extreme vormen gaat aannemen (zoals voortdurend bellen, sms-en of berichten sturen) terwijl de persoon in kwestie aangeeft dat hij of zij dat niet wil, dan wordt het een ander verhaal. Dat is wel strafbaar. In veel gevallen gaat dit trouwens samen met andere strafbare feiten zoals bedreiging of smaad/laster.

- **Haat zaaien en discriminatie**

Wanneer je via een email, chat of internetforum teksten of beelden plaatst waarmee je anderen aanzet tot haat of discriminatie tegen een individu of bevolkingsgroep. Bijvoorbeeld op grond van ras, geslacht, leeftijd, land van herkomst, godsdienst, seksuele voorkeur, handicap, taalvaardigheid, levensbeschouwing, politieke overtuiging, sociaal-economische klasse, beroep, uiterlijk en dergelijke.